

ПАВЕЛ ВЕЖИНОВ

ХУБАВО ВРЕМЕ

chitanka.info

Вече втори ден валеше все същият мек, спокоен сняг — не валеше, а падаше от небето — толкова много и толкова гъст, че бе някак странно как все още не е затрупал къщите до покривите. Току-що се бях върнал изморен и потиснат от болницата, лежах на малкото дървено легло и гледах с мъртъв поглед пронизаната с карфица пеперуда над скрина, изсъхнала вече, с избърсан пращец, но все още чудно красива. Не приличах ли всъщност на тази прикована пеперуда в далечното сръбско градче? Ах, ако можех да направя нещо, да помогна с нещо!

Навън в антрето някой тихо шумолеше, ходеше насам-натам по домашни туфли. Знаех — това е моята хазайка, старата сръбкиня Любица Петровиц. Преди пет месеца застрелях мъжа ѝ в сред градчето. Наш го застреля.

Виждах го после — един поручик със съвсем тънка, жилеста шия в широка яка. Лицето му ми вдъхваше отвращение — кално лице с тънък нос като клон, който е кълвал мърша. И въпреки това майка Любица продължаваше да е добра и грижлива към мен. Кротките ѝ добри очи ме подлудяваха, късаха нервите ми. „Добра, стара майко, трябва да мразиш мене, окупатора, дошъл да тъпче като враг земята ти!“ Но тя не ме мразеше. Сутрин ми носеше вода за миене, вечер на лампа къпеше чорапите ми. Защо го правеше? Или чувствуваше, че не съм окупатор, че не съм враг?

В тоя миг вратата тихо се откряна и в стаята влезе майка Любица с наръч дърва. Нещо странно имаше в походката ѝ, нещо особено в погледа ѝ — нещо, което не бях виждал досега, което ме накара да настръхна. Тя остави дървата и когато се изправи, лицето ѝ беше бледо. Устните ѝ се размърдаха беззвучно и едва след това чух отмалелия ѝ глас:

— Господин докторе, има един болен човек...

— Болен ли? Какво — болен?

— Ами че... такова... ударен...

Разбрах — така поразително ясно разбрах, че сърцето ми се разтрепера. Взех инструментите за операция и когато излязох навън, в глухата, мека снежна нощ, запитах:

— Те ли те изпратиха?

— Не! — каза тя тихо. — Не те! Самичка си намислих! Те не искаха! Те казваха, че ще ги предадеш, а аз им казах, че няма. Аз им

казах: „Той е много добър човек, страшно добър! Не може да спи нощем, до петляно време се върти в леглото. Слушам го — върти се, пъшка. Добър е! Аз добрите хора ги познавам по очите“.

Вървеше до мен, мъничка, съвсем загубена в големия шал.

— Далече ли е?

— Много близко.

— А къде е ранен?

— В корема... Лежи и пъшка... пъшка... Рекох им: „Ако не викнете доктора — ще умре!“. А те се страхуват! „Ще ни издаде!... — казват. — Всички ще отидем!“

— Отдавна ли е ранен?

— От вчера! Откакто нападнаха санитарния склад. Думат — горе в планината нямат никакви лекарства. Ранят те, няма с какво да се превържеш! Те затова, не от лошотия!...

Когато пристигнахме, аз останах за минута вън, после ме въведоха в тясна, топла, силно задимена стая. На печката с цвъртене се пържеше месо в голяма емайлирана тенджера. Месото миришеше приятно и тютюнът им миришеше приятно — остро и свежо. Миришеше на мокри кожи, на мокри навуца. Нямаше никакъв стол и четиримата мъже седяха край стените на червени възглавници, които шумяха със сламен звук. Когато влязох, те инстинктивно се повдигнаха от местата си, наежиха се. Моята военна униформа ги стресна. Погледнах очите им — студени, недоверчиви, враждебни. Раненият лежеше на тесен креват и тихо пъшкаше.

— Махнете месото! — казах аз. — Сложете вода! Бързо!

Те се разшаваха, един излезе от стаята. Раната наистина бе коремна — превързана невежо и грубо. Когато по-късно взех в ръцете си инструментите, сърцето ми беше свито. Коремна операция при тази оскъдна светлина, без никакъв помощник! „Дали ще успее? Дали няма да загине в ръцете ми?“ Но още при първия разрез почувствувах чудна мощ — неповторима, единствена досега в моята практика. Щях да успее, знаех, че ще успее! Работех мълчаливо, точно и сигурно. Работех необикновено ловко и бързо. Партизаните мълчаха, после един от тях заплака. Плачеше тихо и настойчиво — плака дълго в напрегнатата тишина.

— Млъкни! — казах аз. — Млъкни, пречиш ми!

— Брат му е! — каза някой глухо зад гърба ми.

Челото ми бе покрито с пот. Сърцето ми усилено биеше. Проклето сърце — съвсем го разстроих през последните месеци. Младият партизанин млъкна. Най-после бинтовах ранения, избърсах си потта и казах с въздишка на облекчение:

— Свърши се!

— Ще оживее ли? — попита този, който бе плакал. Лицето му бе още мокро.

— Сега от вас зависи! — кимнах аз. — Не трябва да го водите със себе си!

Погледнах очите им — топли, сърдечни, вярващи. И някаква мъка в тях, и някаква обич. Чувствувах как искат да ми кажат: „Братко!... Братко!...“ Искане да ми кажат това, но те мълчаха. Само очите им говореха: „Братко!“.

Поднесоха ми в човенена чиния късове опържено овнешко месо и голям крайшник топъл хляб. Бе необикновено вкусно.

— Да имахте и малко вино?

— Прощавай, друже! — каза възрастният партизанин. — Не се досетихме! Вино нямаме, но имаме ракия...

— Нищо, дайте ракия!...

Наляха ми препълнена чаша. Чукнахме се. Някой каза:

— За здравето на Пера! По-скоро да оздравее!...

— Да! — отвърнах аз. — Ще оздравее!

В очите им блесна радост.

— Хубаво време — казах аз. — Хубав сняг!...

— Ще затрупа дирите! — обади се някой. — Тогова нека гонят Михаля.

Старият партизанин сякаш малко се сконфузи от последните думи.

— Има добри между вашите... Уж гонят, а не гонят...

— Има много добри, но вие още не ги знаете...

— Знаем! — възкликна партизанинът, който бе плакал. — В нашия батальон има двама българи — войници. Дойдоха с лека картучница...

— Ще дойдат още много — казах аз.

Когато излязох на улицата, чувствувах се щастлив, със сърце, препълнено с надежди и радост. Връщах се сам, майка Любица остана

при ранения. Снегът валеше все така гъст, пухкав и топъл — бе все така глухо и тъмно. Някой извика в мрака:

— Стой! Парола!

— Хасково! — отвърнах аз.

Когато наближих часовоя, той измърмори:

— Ти ли си, докторе? Кучешко време, а?

— Не, времето е чудесно! — казах аз. — Може ли да има похубаво време?

Войникът ме погледна учудено и се прозя.

— Хубаво щеше да бъде — каза той, — ако си бяхме у дома...

Усмихнах се в тъмното и отминах. Можех ли да му обясня, че преди малко бях намерил тук своя истински дом?

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.